

Finansdepartementet
fi.remissvar@regeringskansliet.se

Promemorian Stärkt konsumentskydd på kreditmarknaden

Fi2024/01078

Utgångspunkter

Konkurrensverket har i uppdrag att verka för en effektiv konkurrens i privat och offentlig verksamhet samt en effektiv offentlig upphandling till nytta för det allmänna. Yttrandet avgränsas till sådana aspekter som följer av Konkurrensverkets ansvarsområden. Yttrandet följer den struktur och de rubriker som används i promemorian.

I promemorian identifieras problem med att så kallade snabblåneföretags verksamhet leder till överskuldssättning. Snabblåneföretag (eller konsumentkreditinstitut) omfattas av lagen (2014:275) om viss verksamhet med konsumentkrediter. För att stärka konsumentskyddet på konsumentkreditmarknaden och för att motverka överskuldssättning föreslås i promemorian att lagen om viss verksamhet med konsumentkrediter ska upphävas, och att det fortsättningsvis ska krävas tillstånd att bedriva bank- och finansieringsrörelse för att lämna eller förmedla lån till konsumenter.

6 Konsekvensanalys

I promemorian görs bedömningen att upphävandet av lagen om viss verksamhet med konsumentkrediter i viss utsträckning kan minska konkurrensen mellan företag på konsumentkreditmarknaden.

Konkurrensverket noterar att konsumentkreditinstituten, enligt promemorian, endast står för cirka 0,2 procent av nyutlåningen till konsumenter i Sverige. Det kan tyda på att konkurrenstrycket från konsumentkreditinstituten på andra långgivare inte är särskilt betydande i dagsläget.

Vidare skulle ett upphävande av lagen om viss verksamhet med konsumentkrediter innebära att företag som erbjuder konsumentkrediter väsentligen skulle

omfattas av samma regelverk, vilket borgar för en jämnare spelplan. Det i sig kan ha positiva effekter på konkurrensen.

Vad gäller eventuella konkurrens effekter kopplade till snabblåneföretags verksamhet ser Konkurrensverket därmed inga skäl att ha synpunkter på promemorians förslag.

Konkurrensverket saknar däremot en analys av förslagets effekter på andra, närliggande marknader. På bolånemarknaden tycks det vara relativt vanligt att långgivare erbjuder så kallade handpennings- och överbryggningslån som komplement till bolånet. Dessa kan användas av bostadsköpare för att frigöra medel till handpenning respektive lösa finansiering om bostadsförsäljningen och köpet av ny bostad inte sammanfaller i tid. Som Konkurrensverket förstått det skulle dessa lån med den föreslagna regeländringen kräva tillstånd enligt lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse. Det kan därmed finnas en risk att detta i någon utsträckning skapar sämre förutsättningar för bostadskreditinstitut att konkurrera med andra och större bolånegivare på bolånemarknaden. Det är inte heller uppenbart att dessa typer av lån, som är direkt kopplade till bostadsaffären, riskerar att leda till överbelåning på samma sätt som konsumentkreditinstitutens verksamhet generellt sett kan göra. Konkurrensverket anser därför att förslagets effekter i denna del bör belysas mer ingående innan förslaget genomförs.

Detta yttrande har beslutats av generaldirektören Rikard Jermsten. Föredragande har varit ekonområdet Johan Selin.

Beslutsfattandet har dokumenterats digitalt och yttrandet saknar därför namnunderskrift.

Rikard Jermsten